

Tesla

Zamanın ötesindeki deha

Margaret Cheney

Çeviri: Okhan Gündüz, Ertuğrul Memed Koç

Aykırı Yayıncılık, Nisan 2010

Yaptığı çalışmalarla başta elektriğin ticari olarak yaygınlaşması ve elektromanyetizma kuramları olmak üzere pek çok alana önemli katkılarda bulunan Nikola Tesla, önemli başarılarına rağmen görece az tanınan bir mucit ve biliminsanı. Her ne kadar kendi döneminde özellikle ABD’de büyük bir üne sahip olsa da Tesla bugün insanlar tarafından pek de tanınmı-

yor. Üstelik bir takım buluşlarına ait patentlerin, rakipleri olan Edison’a ve Marconi’ye verilmiş olması durumu daha da trajik kılıyor. Muhtemelen kendisi kadar önemli işler yapan birçok biliminsanı kadar tanınmadığı için de Tesla hakkında pek fazla popüler kitap bulunmuyor. Çevirisi Aykırı Yayıncılık’tan çıkan bir Tesla biyografisi bu bakımdan önem taşıyor. ABD’li yazar Margaret Cheney tarafından kaleme alınan biyografi Tesla Enstitüsü tarafından ödüle layık görülmüş.

Biyografinin ilk bölümlerinde Tesla’nın hayatının ilk dönemleri, yetiştiği aile ve eğitim ortamları, o dönemde Tesla’nın gelecekteki mucit kişiliğine zemin hazırlayan birtakım olaylar ve durumlar konu ediliyor. Daha sonraki bölümlerde ise Tesla’nın Amerika’ya gelişi, Edison’la tanışması ve alternatif akım motoru üzerinde çalışmasıyla başlayan, kablolu elektrik iletimi gibi çok ilginç konularla da ilgilendiği, buluşlarla dolu uzun bilimsel kariyeri kronolojik bir düzende anlatılıyor. Klasik biyografi biçimindeki kitapta pek çok diyalogdan, mektuptan ve Tesla’nın kendi anlatılarından yararlanılmış. Biyografinin çok sayıda bölüm şeklinde düzenlenmiş olması Tesla’nın hayatında ayrı ayrı önem taşıyan dönemlerin ya da olay dizilerinin daha kolay algılanmasını sağlıyor.

Kate Knighton: Çocuk kitapları yazarı. Yayımlanmış eserlerinden bazıları: çevirisi TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları’ndan çıkan *100 Bilimsel Deney* (Georgina Andrews’la birlikte), *50 Science Things to Make and Do* ve *The Big Book of Holiday Things to Make and Do*.

Kitabın hak ettiğinden çok daha az tanınan büyük mucit ve biliminsanı Tesla’nın ülkemizde daha fazla tanınmasına katkı sağlamasını ve özellikle genç okurlara ilham kaynağı olmasını diliyoruz.

Neden abur cubur yememeliyim?

Kate Knighton

Çeviri: Pınar Turanlı

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, Ekim 2011

Çocuk yetiştirenlerin yaşadığı en büyük ve yaygın sorunlardan biri çocukların sağlıklı abur cuburlara olan düşkünlüğü. Bu alışkanlık hem çocukların gerekli besinleri almasını engelliyor hem de çocuklarda yaygınlaşmaya başlayan obezlik sorununu körükliyor. Üstelik abur cubur yeme alışkanlığı çocuklarla sınırlı kalmayıp daha geniş yaş gruplarında da yaygınlaşıyor. Tabi ki bu konuda öncelikle odaklanılması gereken grup küçük çocuklar, çünkü alışkanlıklar çok küçük yaşlarda oluşmaya başlıyor. Çevirisi TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları’ndan önceki ay çıkan “Neden abur cubur yememeliyim?” adlı kitap, çocuklara okuma öğrenir öğrenmez sağlıklı beslenmeyi de öğrenmeleri için bir fırsat sunuyor. Fakat kitabın çocuk kitabı olmasına aldandırmayın, sağlıklı beslenmeyle ilgili herkesin ilgisini çekebilecek bilgiler içeriyor “Neden abur cubur yememeliyim?”.

Kitap abur cuburun ne olduğunu ve neden sağlıksız olduğunu anlatarak başlıyor. Yazar “sen” dili kullanarak, okura doğrudan hitap ediyor ve daha etkili bir anlatım sağlıyor. Yedi yaş üstü tüm okurların kolayca anlayabileceği basit bir dilin kullanıldığı kitap, rengârenk sayfaları ve sevimli çizimleriyle genç okurları hemen kendisine çekecek. Ayrıca başlığının “beslenme” gibi bir terim yerine “abur cubur” gibi bir deyim içermesi de muhtemelen onlar için ilgi çekici olacak! Kitabın diğer bölümlerinde vücudun hangi besinlere ihtiyaç duyduğu, bu besinlerin hangi gıdalarda bulunabileceği, sağlıklı kilonun ne olduğu, zinde kalmak için egzersiz yapma gerekliliği gibi konulardan bahsediliyor. Kitapta okurlara yönelik basit yemek tarifleri gibi somut öneriler de bulunuyor.

Kitabın çağımızın en önemli sorunlarından biri olan sağlıklı beslenme konusunda özellikle genç okurları bilgilendirmesini ve onları sağlıklı beslenmeye yönlendirmesini umuyoruz.

“Yapılması ve yapılmaması gerekenler nelerdir? Yenilmesi ve yenilmemesi gerekenler nelerdir? Bunların nedenleri ile birlikte besinlerle ilgili mutlaka bilinmesi gerekenleri bu kitapta bulabilirsiniz.”

Margaret Cheney: 1921, Eugene, Oregon doğumlu ABD’li yazar Margaret Cheney kariyerinin ilk dönemlerinde Associated Press’in Seattle bürosunda muhabir ve editör olarak çalıştı. Daha sonra eşyle birlikte uzun yıllar Ortadoğu’nun ve Avrupa’nın çeşitli yerlerinde bulundu. 1960’larda Kaliforniya Üniversitesi rektörlüğünde halkla ilişkiler konusunda yazarlık yaptı. Daha sonra Carnegie Komisyonu’nda yüksek öğrenim konusunda çalışmalar yaptı. Cheney, Tesla hakkındaki iki biyografi yazdı. Bunlardan Tesla-Zamanın Ötesindeki Deha çeyrek yüzyıldan uzun bir süredir sürekli olarak basılıyor. Cheney bu eseriyle aynı zamanda Tesla Enstitüsü tarafından Tesla Altın Madalyası’na layık görülmüş. Cheney’nin diğer eserleri arasında Edmund Kemper adlı bir seri katilin biyografisi “Why: The Serial Killer in America”, melez kabare şarkıcısı Mercer’i anlatan “Midnight at Mabel’s - The Mabel Mercer Story” ve kırsal yaşamdan şehir yaşamına geçişte yaşadığı zorlu ve mizahi olayları ele aldığı otobiyografisi “Meanwhile Farm” bulunuyor.

